NAZWA

man – an interface to the system reference manuals

SKŁADNIA

```
man [man options] [[section] page ...] ...
man -k [apropos options] regexp ...
man -K [man options] [section] term ...
man -f [opcje whatis] strona ...
man -l [man options] file ...
man -w | -W [man options] page ...
```

OPIS

man is the system's manual pager. Each *page* argument given to **man** is normally the name of a program, utility or function. The *manual page* associated with each of these arguments is then found and displayed. A *section*, if provided, will direct **man** to look only in that *section* of the manual. The default action is to search in all of the available *sections* following a pre–defined order (see **DEFAULTS**), and to show only the first *page* found, even if *page* exists in several *sections*.

Ponisza tabela pokazuje numery sekcji wraz z opisem odpowiadajcych im typów stron, które zawieraj.

- 1 Programy wykonywalne lub polecenia powłoki
- 2 Wywołania systemowe (funkcje dostarczane przez jdro systemu)
- 3 Wywołania biblioteczne (funkcje w bibliotekach programów)
- 4 Pliki specjalne (które zazwyczaj mona znaleć w /dev)
- 5 File formats and conventions, e.g. /etc/passwd
- 6 Gry
- 7 Rónorodne (łcznie z pakietami makr i konwencjami), np. **man**(7), **groff**(7)
- 8 Polecenia do administracji systemem (zazwyczaj tylko dla administratora)
- 9 Wywołania jdra [Niestandardowa]

Strona podrcznika składa si z kilku sekcji.

Zgodnie z tradycj nazwy sekcji zawieraj NAZWA (NAME), SKŁADNIA (SYNOPSIS), KONFIGURACJA (CONFIGURATION), OPIS (DESCRIPTION), OPCJE (OPTIONS), KOD ZAKOCZENIA (EXIT STATUS), WARTOĆ ZWRACANA (RETURN VALUE), BŁDY (ERRORS), RODOWISKO (ENVIRONMENT), PLIKI (FILES), WERSJE (VERSIONS), ZGODNE Z (CONFORMING TO), UWAGI (NOTES), BŁDY (BUGS), PRZYKŁAD (EXAMPLE), AUTORZY (AUTHORS) oraz ZOBACZ TAKE (SEE ALSO).

Ponisze konwencje maj zastosowanie do sekcji **SKŁADNIA**, ale mog być traktowane jako przewodnik po innych sekcjach.

```
tekst pogrubionywprowad dokładnie tak, jak pokazano.kursywazastp odpowiednim argumentem.[-abc]wszystkie argumenty w [] s opcjonalne.-a | -bopcji rozdzielonych znakiem | nie mona łczyć.argument ...argument mona powtarzać.[wyraenie] ...całe wyraenie w [] mona powtarzać.
```

Sposób, w jaki bdzie wywietlona strona podrcznika, zaley od urzdzenia wyjciowego. Na przykład man zazwyczaj nie bdzie mógł wywietlić czcionki kursywej, jeli jest uruchomiony na terminalu, wic zamiast niej uyje podkrele lub zmieni kolor czcionki.

Przykłady uycia polecenia lub funkcji powinny zawierać wszystkie moliwe wywołania. W pewnych przypadkach doradza si obrazować wykluczajce si wywołania w taki sposób, jak to zrobiono w sekcji

SKŁADNIA tej strony podrcznika ekranowego.

PRZYKŁADY

man ls

Wywietla stron podrcznika ekranowego dla danej pozycji (programu) ls.

man man.7

Display the manual page for macro package *man* from section 7. (This is an alternative spelling of "man 7 man".)

man '*man*(7)'

Display the manual page for macro package *man* from section 7. (This is another alternative spelling of "**man** 7 *man*". It may be more convenient when copying and pasting cross–references to manual pages. Note that the parentheses must normally be quoted to protect them from the shell.)

man -a intro

Wywietla kolejno wszystkie dostpne strony podrcznika *intro*. Mona przerwać wywietlanie pomidzy kolejnymi stronami lub pominć którkolwiek z nich.

man -t bash | lpr -Pps

Format the manual page for *bash* into the default **troff** or **groff** format and pipe it to the printer named *ps*. The default output for **groff** is usually PostScript. **man** --**help** should advise as to which processor is bound to the -**t** option.

man - l - Tdvi ./foo.1x.gz > ./foo.1x.dvi

This command will decompress and format the nroff source manual page ./foo.1x.gz into a **device** independent (dvi) file. The redirection is necessary as the -T flag causes output to be directed to **stdout** with no pager. The output could be viewed with a program such as **xdvi** or further processed into PostScript using a program such as **dvips**.

man -k printf

Szuka słowa kluczowego *printf* jako wyraenia regularnego w krótkich opisach i nazwach stron podrcznika. Wywietla wszystkie dopasowania. Odpowiednik **apropos** *printf*.

man -f smail

Wyszukuje strony podrcznika opisane przez *smail* i wywietla krótki opis kadej ze znalezionych stron. Odpowiednik **whatis** *smail*.

WPROWADZENIE

man udostpnia wiele opcji, aby dostosować si do wymaga uytkownika najlepiej, jak to jest tylko moliwe. Pozwala zmienić ciek wyszukiwania, kolejnoć sekcji, program do przetwarzania stron i inne zachowania oraz operacje, jak to opisano poniej

If set, various environment variables are interrogated to determine the operation of **man**. It is possible to set the "catch–all" variable \$MANOPT to any string in command line format, with the exception that any spaces used as part of an option's argument must be escaped (preceded by a backslash). **man** will parse \$MANOPT prior to parsing its own command line. Those options requiring an argument will be overridden by the same options found on the command line. To reset all of the options set in \$MANOPT, **–D** can be specified as the initial command line option. This will allow man to "forget" about the options specified in \$MANOPT, although they must still have been valid.

Manual pages are normally stored in **nroff**(1) format under a directory such as /usr/share/man. In some installations, there may also be preformatted cat pages to improve performance. See **manpath**(5) for details of where these files are stored.

This package supports manual pages in multiple languages, controlled by your *locale*. If your system did not set this up for you automatically, then you may need to set \$LC_MESSAGES, \$LANG, or another system-dependent environment variable to indicate your preferred locale, usually specified in the **POSIX** format:

```
<jzyk>[_<terytorium>[.<zestaw_znaków>[,<wersja>]]]
```

Jeeli odpowiednia strona jest dostpna w Twoich *ustawieniach_jzykowych*, to bdzie wywietlona zamiast wersji standardowej (czyli zazwyczaj amerykaskiej).

If you find that the translations supplied with this package are not available in your native language and you would like to supply them, please contact the maintainer who will be coordinating such activity.

Individual manual pages are normally written and maintained by the maintainers of the program, function, or other topic that they document, and are not included with this package. If you find that a manual page is missing or inadequate, please report that to the maintainers of the package in question.

Informacje o innych zaletach pakietu i rozszerzeniach w nim dostpnych znajduj si w dokumentacji do niego dołczanej.

ZACHOWANIA DOMYLNE

The order of sections to search may be overridden by the environment variable \$MANSECT or by the **SECTION** directive in /etc/man_db.conf. By default it is as follows:

```
1 n 1 8 3 0 2 5 4 9 6 7
```

The formatted manual page is displayed using a *pager*. This can be specified in a number of ways, or else will fall back to a default (see option $-\mathbf{P}$ for details).

Filtry s rozszyfrowywane na wiele sposób. Najpierw brana jest pod uwag opcja linii polece **–p** lub wartoć zmiennej rodowiskowej \$MANROFFSEQ. Jeeli nie podano **–p**, ani nie ustawiono zmiennej rodowiska, to przetwarzana jest pocztkowa linia ródłowej strony nroff w poszukiwaniu poprawnego oznaczenia preprocesora. Aby poprawne oznaczenie preprocesora mogło zostać znalezione, pierwsza linia musi składać si z

'\" < lacuch_znaków>

gdzie łacuch_znaków moe być dowoln kombinacj liter opisanych poniej w opcji -p.

Jeeli adna z powyszych metod nie dostarczy adnych informacji o filtrowaniu, to bdzie uyty zbiór domylny.

Z filtrów i podstawowego programu formatujcego (**nroff** lub [**tg**]**roff** z **-t**)tworzony jest potok formatujcy, który nastpnie jest wykonywany. Alternatywnie, jeeli w korzeniu drzewa hierarchii man znajduje si program wykonywalny *mandb_nfmt* (lub *mandb_tfmt*, gdy **-t**), to jest on wykonywany zamiast potoku. Dostaje on na wejcie ródło strony podrcznika, łacuch znaków preprocesora i opcjonalnie nazw urzdzenia podan w argumentach opcji **-T** lub **-E**.

OPCJE

Non-argument options that are duplicated either on the command line, in \$MANOPT, or both, are not harmful. For options that require an argument, each duplication will override the previous argument value.

Opcje ogólne

−C *plik*, **−−config−file**=*plik*

Uywa podanego pliku konfiguracyjnego uytkownika zamiast domylnego 7.manpath.

-d, --debug

Wywietla informacj diagnostyczn (debug).

-D, --default

Ta opcja powinna być zazwyczaj podana jako pierwsza, gdy przywraca domylne zachowanie programu **man**. Jej zastosowaniem jest wyłczenie tych opcji ustawionych w \$MANOPT. Wszystkie opcje nastpujce po **-D** bd miały swoje normalne znaczenie.

--warnings[=ostrzeenia]

Włcza ostrzeenia programu *groff.* Mona uyć tej opcji, aby sprawdzić poprawnoć tekstu ródłowego stron podrcznika ekranowego. *ostrzeenia* to rozdzielona przecinkami lista nazw ostrzee; jeli nie jest podana, to przyjmowana jest wartoć domylna – "mac". List dostpnych ostrzee mona znaleć w **info groff**, sekcja "Ostrzeenia".

Główne tryby działania

-f, --whatis

Odpowiednik **whatis**. Wywietla krótki opis strony podrcznika, jeli jest dostpna. Szczegóły mona znaleć w **whatis**(1).

-k, --apropos

Odpowiednik **apropos**. Wyszukuje krótki opis stron podrcznika pasujcych dla zadanych słów kluczowych i wywietla wszystkie dopasowania. Szczegóły mona znaleć w **apropos**(1).

-K, --global-apropos

Szuka tekstu we wszystkich stronach podrcznika ekranowego. Jest to przeszukiwanie siłowe (brute–force), wie czasochłonne. Jeli jest to moliwe, prosimy o podanie numeru sekcji, aby zmniejszyć liczb przeszukiwanych stron podrcznika. Klucze wyszukiwania mog być zwykłymi łacuchami znaków (domylnie) lub wyraeniami regularnymi (jeli podano opcj **––regex**).

Naley zauwayć, e przeszukiwane s *ródła* stron podrcznika ekranowego, a nie sformatowane strony, tak wic mog pojawić si niepoprawne wyniki z powodu na przykład komentarzy w plikach ródłowych. Przeszukiwanie sformatowanych stron byłoby jeszcze wolniejsze.

-l, --local-file

Activate "local" mode. Format and display local manual files instead of searching through the system's manual collection. Each manual page argument will be interpreted as an nroff source file in the correct format. No cat file is produced. If '-' is listed as one of the arguments, input will be taken from stdin. When this option is not used, and man fails to find the page required, before displaying the error message, it attempts to act as if this option was supplied, using the name as a filename and looking for an exact match.

-w, --where, --path, --location

Don't actually display the manual page, but do print the location of the source nroff file that would be formatted. If the -a option is also used, then print the locations of all source files that match the search criteria.

-W, --where-cat, --location-cat

Don't actually display the manual page, but do print the location of the preformatted cat file that would be displayed. If the -a option is also used, then print the locations of all preformatted cat files that match the search criteria.

If **-w** and **-W** are both used, then print both source file and cat file separated by a space. If all of **-w**, **-W**, and **-a** are used, then do this for each possible match.

-c, --catman

Ta opcja nie jest przeznaczona dla ogółu i powinna być uywana tylko przez program catman.

-R kodowanie_znaków, −-recode=kodowanie_znaków

Zamiast w normalny sposób wywietlić stron podrcznika, wypisze ródło strony przekształcone na podane *kodowanie_znaków*. Jeli znane jest kodowanie znaków pliku ródłowego, to mona uyć bezporednio polecenia **manconv**(1). Jednake, opcja ta pozwala przekształcić kilka stron podrcznika do jednego kodowania, bez dokładnego podawania kodowania ródeł kadej z nich, pod warunkiem e strony te s umieszczone w strukturze katalogów podobnej do hierarchii stron podrcznika.

Consider using **man-recode**(1) instead for converting multiple manual pages, since it has an interface designed for bulk conversion and so can be much faster.

Wyszukiwanie stron podrcznika ekranowego

-L ustawienia jzykowe, --locale=ustawienia jzykowe

man zazwyczaj okrela biece ustawienia jzykowa przez wywołanie systemowej funkcji C setlocale(3), która okrela je na podstawie rónych zmiennych rodowiska, takich jak \$LC_MESSAGES i \$LANG. Aby tymczasowo nadpisać wartoci ustalone przez t funkcj, mona uyć tej opcji do bezporedniego przekazania ustawie_jzykowych do programu man. Uwaga: bdzie to miało wpływ tylko na wyszukiwanie stron podrcznika, komunikaty takie jak informacje o pomocy, zawsze bd wywietlane w jzyku okrelonym na pocztku działania.

$-m \ system[,...], --systems=system[,...]$

Jeli ten system ma dostp do hierarchii stron man innego systemu operacyjnego, to za pomoc tej opcji mona uzyskać do nich dostp. Aby wyszukać stron podrcznika z systemu NewOS, naley podać **–m NewOS**.

Podany *system* moe być kombinacj oddzielonych przecinkami nazw systemów operacyjnych. Aby włczyć hierarchi stron podrcznika macierzystego systemu operacyjnego, trzeba uyć **man** jako nazwy systemu w łacuchu argumentów. Niniejsza opcja nadpisuje ewentualne uycie zmiennej rodowiska \$SYSTEM.

-M cieka, --manpath=cieka

Podaje alternatywn ciek manpath. Domylnie w celu znalezienia cieki przeszukiwa **man** uywa kodu programu **manpath**. Opcja ta nadpisuje wartoć zmiennej rodowiskowej \$MANPATH i powoduje, e opcja -**m** jest ignorowana.

cieka podana jako cieka manpath musi być korzeniem hierarchii stron podrcznika, której struktura odpowiada strukturze sekcji opisanej w podrczniku man–db (w dokumencie "System stron podrcznika ekranowego", ang. "The manual page system"). Aby zobaczyć strony podrcznika poza t hierarchi, patrz opcja –I.

-S *list*, **-s** *list*, **-−sections**=*list*

The given *list* is a colon– or comma–separated list of sections, used to determine which manual sections to search and in what order. This option overrides the \$MANSECT environment variable. (The **–s** spelling is for compatibility with System V.)

-e pod-rozszerzenie, --extension=pod-rozszerzenie

Some systems incorporate large packages of manual pages, such as those that accompany the **Tcl** package, into the main manual page hierarchy. To get around the problem of having two manual pages with the same name such as **exit**(3), the **Tcl** pages were usually all assigned to section **l**. As this is unfortunate, it is now possible to put the pages in the correct section, and to assign a specific "extension" to them, in this case, **exit**(3tcl). Under normal operation, **man** will display **exit**(3) in preference to **exit**(3tcl). To negotiate this situation and to avoid having to know which section the page you require resides in, it is now possible to give **man** a *sub-extension* string indicating which package the page must belong to. Using the above example, supplying the option **-e tcl** to **man** will restrict the search to pages having an extension of *tcl.

-i, --ignore-case

Ignoruje wielkoć liter podczas wyszukiwania stron podrcznika. Jest to zachowanie domylne.

-I, --match-case

Wyszukuje strony podrcznika zwracaje uwag na wielkoć liter.

--regex

Wywietla wszystkie strony, których jakakolwiek czć nazwy lub opisu pasuje – jako wyraenie regularne – do kadego podanego argumentu *strona*, tak jak to robi **apropos**(1). Poniewa podczas wyszukiwania za pomoc wyrae regularnych zazwyczaj nie ma rozsdnego sposobu wydobycia"najlepszej" strony, opcja ta włcza –a.

--wildcard

Wywietla wszystkie strony, których jakakolwiek czć nazwy lub opisu pasuje – jako wyraenie zawierajce znaki dopasowania w stylu powłoki – do kadego podanego argumentu *strona*, tak jak to robi **apropos**(1) –-wildcard. Argument *strona* musi pasować albo do całej nazwy lub całego opisu, albo do poszczególnych słów opisu. Poniewa podczas wyszukiwania zazwyczaj nie ma rozsdnego sposobu wydobycia"najlepszej" strony, opcja ta włcza –a.

--names-only

Jeeli uyto opcji **—regex** lub **—wildcard**, dopasowywane bd tylko nazwy stron, bez opisów stron, tak jak to robi **whatis**(1). W przeciwnym razie opcja ta nic nie robi.

-a, --all

Domylnie **man** zakoczy działanie po wywietleniu najbardziej odpowiedniej strony podrcznika, jak znajdzie. Uycie tej opcji spowoduje, e **man** pokae wszystkie dostpne strony podrcznika, których nazwy odpowiadaj kryteriom wyszukiwania.

-u, --update

This option causes **man** to update its database caches of installed manual pages. This is only needed in rare situations, and it is normally better to run **mandb**(8) instead.

--no-subpages

Domylnie, **man** próbuje interpretować pary nazw stron podrcznika podane w linii polece jako odpowiedniki nazw pojedynczych stron podrcznika zawierajcych znaki mylnika lub podkrelenia. Wspiera to zwyczajowy wzorzec programów implementujcych podprogramy, pozwalajc im na dostarczanie stron podrcznika dla kadego podprogramu przy uyciu składni podobnej do tej, która by była uyta do uruchomienia tego podprogramu. Przykład:

```
$ man -aw git diff
/usr/share/man/man1/git-diff.1.gz
```

Aby wyłczyć to zachowanie, prosz uyć opcji --no-subpages.

\$ man -aw --no-subpages git diff /usr/share/man/man1/git.1.gz /usr/share/man/man3/Git.3pm.gz /usr/share/man/man1/diff.1.gz

Kontrolowanie sformatowanego wyjcia

-P pager, **-−pager**=pager

Specify which output pager to use. By default, **man** uses **less**, falling back to **cat** if **less** is not found or is not executable. This option overrides the \$MANPAGER environment variable, which in turn overrides the \$PAGER environment variable. It is not used in conjunction with **-f** or **-k**.

Wartoci moe być nazwa zwykłego polecenia lub polecenie z argumentami. W wartoci mona uywać znaków cytowania powłoki (odwrotne ukoniki, pojedyncze lub podwójne cudzysłowy), jednake nie mona łczyć wielu polece w potoki; jeli jest to potrzebne naley uyć skryptu otaczajcego potok. Skrypt ten powinien móc przyjmować plik do wywietlenia albo jako argument linii polece, albo odczytać go ze standardowego wejcia.

-r linia_zachty, --prompt=linia_zachty

Jeeli jako przegldarka tekstu jest uywana w miar nowa wersja programu **less**, to **man** spróbuje ustawić jej łacuch zachty oraz par sensownych opcji. Domylny łacuch zachty wyglda tak

Strona podrcznika nazwa(sek) linia x

gdzie *nazwa* oznacza nazw strony podrcznika, *sek* oznacza sekcj, w której znaleziono t stron, a *x* jest numerem biecego wiersza. Osiga si to przez uycie zmiennej rodowiska \$LESS.

Supplying -r with a string will override this default. The string may contain the text \$MAN_PN which will be expanded to the name of the current manual page and its section name surrounded by "(" and ")". The string used to produce the default could be expressed as

\Strona\ podrcznika\ \\$MAN_PN\ ?ltlinia\ %lt?L/%L.: bajt\ %bB?s/%s..?\ (KONIEC):?pB\ %pB\\%.. (nacinij h, aby otrzymać pomoc, lub q, aby zakoczyć)

Podział na trzy linie zastosowano tylko dla zwikszenia czytelnoci. Znaczenie mona znaleć w podrczniku **less**(1). Linia zachty jest najpierw rozwijana przez powłok. Wszystkie podwójne cudzysłowy, odwrotne apostrofy i odwrotne ukoniki w linii zachty musz być poprzedzone znakiem odwrotnego ukonika. Linia zachty moe koczyć si poprzedzonym przez odwrotny ukonik znakiem \$, po którym mog nastpować kolejne opcje przekazywane do programu less. Domylnie **man** ustawia opcje **–ix8**.

Opisanej poniej zmiennej rodowiskowej **\$MANLESS** mona uyć do ustawienia domylnego łacucha zachty, jeeli nie podano go w parametrach linii polece.

-7, --ascii

Podczas przegldanie strony podrcznika zawierajcej tylko czyste znaki *ascii*(7) w 7-bitowym terminalu lub emulatorze terminala, niektóre znaki mog nie być wywietlone poprawnie, jeeli z programem uywane jest urzdzenie *latin1*(7) programu **GNU nroff**. Ta opcja pozwala, aby strony zawierajce tylko znaki *ascii* były wywietlane w trybie *ascii* z urzdzeniem *latin1*. Opcja ta nie zmieni kodowania adnego tekstu *latin1*. Ponisza tabela pokazuje przeprowadzane zmiany kodowa: niektóre z nich mog być wywietlone poprawnie, tylko gdy uywa si urzdzenia *latin1*(7) **GNU nroff**a.

Opis	Ósemkowy	latin1	ascii
łcznik	255	-	-
kula (kropka w rodku)	267	•	o
akcent ostry	264	,	,
znak dzielenia	327	×	X

Jeeli kolumna *latin1* wywietla si poprawnie, Twój terminal moe być ju ustawiony na znaki *latin1*, wic podanie tej opcji nie jest potrzebne. Jeli kolumny *latin1* i *ascii* s identyczne, to czytasz t stron uywajc omawianej opcji lub **man** nie sformatował tej strony za pomoc urzdzenia *latin1*. Jeli brakuje kolumny *latin1* lub jest ona uszkodzona, to najprawdopodobniej trzeba uywać omawianej opcji podczas przegldania stron podrcznika ekranowego.

Ta opcja jest ignorowana, jeeli podano równie -t, -H, -T albo -Z i moe być całkowicie nieprzydatna podczas uywania wersji **nroff**a innej ni **GNU**.

$- E \ kodowanie_znak\'ow, -- encoding = kodowanie_znak\'ow$

Generuje wyjcie w innym ni domylne kodowaniu znaków. W celu zachowania wstecznej kompatybilnoci *kodowanie_znaków* moe być urzdzeniem **nroff**, takim jak **ascii**, **latin1** lub **utf8** jak równie prawdziwym kodowaniem znaków, takim jak **UTF-8**.

$-\!-\!no-\!hyphenation, -\!-\!nh$

Zazwyczaj **nroff** automatycznie dzieli wyrazy przy przenoszeniu, jeli jest to konieczne, aby wyrównać lini, tak eby nie zawierała za duo spacji, i robi to nawet wtedy, gdy wyrazy te nie zawieraj znaków łcznika. Ta opcja wyłcza automatyczne dzielenie wyrazów, tak e słowa bd dzielone tylko, gdy zawieraj łczniki.

Jeli piszesz stron podrcznika ekranowego, to aby powstrzymać **nroff** przed przenoszeniem wyrazów do nowej linii w nieodpowiednim miejscu, naley zapoznać si z dokumentacj programu **nroff**, zamiast uywać tej opcji; na przykład mona w słowie umiecić sekwencj "\%" wskazujc

miejsce, w którym słowo moe być podzielone przy przenoszeniu, albo umiecić "\%" na pocztku słowa, co zabroni jego dzielenia.

--no-justification, --nj

Zazwyczaj **nroff** automatycznie wyrówna tekst w linii do obu marginesów. Opcja ta wyłcza takie wyrównywanie, zostawiajc wyrównywanie tylko do lewego marginesu, co powoduje, e tekst z prawej strony jest "postrzpiony".

Podczas pisania strony podrcznika ekranowego, nie naley uywać tej opcji do powstrzymywania **nroff**a od wyrównywania linii w akapicie do obu marginesów. Zamiast tego prosz zapoznać si z dokumentacj programu **nroff**. Na przykład mona uyć da ".na", ".nf", ".fi", and ".ad", aby tymczasowo wyłczyć wyrównywanie linii i wypełnianie spacjami.

-p łacuch_znaków, **--preprocessor**=łacuch_znaków

Okrela sekwencj preprocesorów do uruchomienia przez uruchomieniem programu **nroff** lub **troff/groff**. Nie w kadym systemie bdzie zainstalowany pełen zbiór preprocesorów. Niektóre preprocesory i litery je oznaczajce to: **eqn** (**e**), **grap** (**g**), **pic** (**p**), **tbl** (**t**), **vgrind** (**v**), **refer** (**r**). Ta opcja nadpisuje zmienn rodowiska \$MANROFFSEQ. **zsoelim** jest zawsze uruchamiany jako pierwszy preprocesor.

-t, --troff

Uywa programu **groff –mandoc**, aby sformatować stron podrcznika na standardowe wyjcie. Opcja nie jest wymagana w połczeniu z **–H**, **–T** lub **–Z**.

-**T**[*urzdzenie*], --**troff-device**[=*urzdzenie*]

Za pomoc tej opcji mona zmienić wyjcie programu **groff** (lub być moe **troff**), tak aby było odpowiednie dla innego urzdzenia ni domylne. Włcza opcj –t. Przykłady (dostarczane przez groff–1.17) zawieraj **dvi**, **latin1**, **ps**, **utf8**, **X75** oraz **X100**.

-**H**[*przegldarka*], --**html**[=*przegldarka*]

Opcja ta spowoduje, e **groff** utworzy wyjcie w formacie HTML i je wywietli w przegldarce stron www. Wybór przegldarki dokonywany jest przy pomocy opcjonalnego argumentu *przegldarka*. Jeli go nie podano, to brana jest pod uwag wartoć zmiennej rodowiska **\$BROWSER**, a nastpnie domylna przegldarka ustawiona podczas kompilowania pakietu (zazwyczaj **lynx**). Opcja ta włcza równie **-t** i bdzie działać tylko z wersj **GNU troff**a.

-X[dpi], --gxditview[=dpi]

Opcja ta wywietla wyjcie **groff**a w okienku graficznym za pomoc programu **gxditview** Argumentem *dpi* (dots per inch) moe być 75, 75–12, 100 lub 100–12, domylnie jest 75; warianty –12 uywaj 12–punktowej czcionki jako bazowej. Opcja włcza –**T** z urzdzeniem X75, X75–12, X100 lub X100–12.

-Z, --ditroff

groff uruchomi program **troff** i uyje odpowiedniego postprocesora do utworzenia wyjcia odpowiedniego dla wybranego urzdzenia. Gdy *groff* –*mandoc* jest **groff**em, to ta opcja jest przekazywana do **groff**a i wstrzyma uycie postprocesora. Automatycznie włcza opcj –**t**.

Otrzymywanie pomocy

-?, --help

Wywietla komunikat pomocy i koczy prac.

--usage

Wywietla krótki opis uycia programu i koczy prac.

-V, --version

Wywietla informacj o wersji.

KOD ZAKOCZENIA

- **0** Program zakoczony bez adnych błdów.
- 1 Błd uycia, składni lub pliku konfiguracyjnego.

- 2 Błd działania.
- 3 Proces potomny zwrócił niezerowy kod zakoczenia.
- 16 Co najmniej jedna z stron/plików/słów kluczowych nie istnieje lub nie zostało dopasowane.

RODOWISKO

MANPATH

Jeeli ustawiona jest \$MANPATH, to jej wartoć jest uywana jako cieka przeszukiwa hierarchii stron man

MANROFFOPT

Every time **man** invokes the formatter (**nroff**, **troff**, or **groff**), it adds the contents of \$MANROFFOPT to the formatter's command line.

MANROFFSEQ

Jeeli ustawiono \$MANROFFSEQ, to jej wartoć jest uywana do okrelenia zbioru preprocesorów przez które jest przepuszczana strona podrcznika. Domylna lista preprocesorów zaley od systemu.

MANSECT

Jeeli ustawiona jest \$MANSECT, to jej wartoć jest list oddzielonych dwukropkami sekcji i słuy do okrelania, które sekcje podrcznika man i w jakiej kolejnoci bd przeszukiwane. Domyln wartoci jest "1 n 1 8 3 0 2 5 4 9 6 7", chyba e zostanie to nadpisane w polu **SECTION** pliku /etc/man_db.conf.

MANPAGER, PAGER

If \$MANPAGER or \$PAGER is set (\$MANPAGER is used in preference), its value is used as the name of the program used to display the manual page. By default, **less** is used, falling back to **cat** if **less** is not found or is not executable.

Wartoci moe być nazwa zwykłego polecenia lub polecenie z argumentami. W wartoci mona uywać znaków cytowania powłoki (odwrotne ukoniki, pojedyncze lub podwójne cudzysłowy), jednake nie mona łczyć wielu polece w potoki; jeli jest to potrzebne naley uyć skryptu otaczajcego potok. Skrypt ten powinien móc przyjmować plik do wywietlenia albo jako argument linii polece, albo odczytać go ze standardowego wejcia.

MANLESS

Jeli \$MANLESS jest ustawiona, to jej wartoć zostanie uyta jako domylna linia zachty programu less, dokładnie tak jakby przekazano j w opcji -r (i kade wystpienie tekstu \$MAN_PN zostanie rozwinite w taki sam sposób). Na przykład aby bezwarunkowo ustawić lini zachty na "moja linia zachty", naley ustawić \$MANLESS na '-Psmoja linia zachty'. Uycie opcji -r nadpisuje t zmienn rodowiska.

BROWSER

Jeeli jest ustawiona zmienna **\$BROWSER**, to jej wartoci jest rozdzielona dwukropkami lista polece, które man bdzie – w kolejnoci – próbował uruchomić, aby wywietlić wyjcie **man ––html** w przegldarce www. W kadym poleceniu %s jest zastpowane nazw pliku zawierajcego wyjcie HTML programu **groff**, %% jest zastpowane znakiem procentu (%), a %c – dwukropkiem (:).

SYSTEM

Jeeli ustawiona jest zmienna **\$SYSTEM**, to ma to taki sam skutek, jak przekazanie jej wartoci jako argumentu opcji **-m**.

MANOPT

Jeeli ustawiono \$MANOPT, to wartoć tej zmiennej, która powinna być w formacie podobnym do formatu linii opcji polece programu man, bdzie przetwarzana przed opcjami linii polece. Poniewa wszystkie pozostałe zmienne rodowiska specyficzne dla programu man mog być wyraone jako opcje linii polece i jako takie mog być podane w zmiennej \$MANOPT, naley oczekiwać, e zostan one uznane za przestarzałe. Uwaga: wszystkie spacje, które maj być zinterpretowane jako czć argumentu opcji, musz zostać poprzedzone znakiem odwrotnego ukonika.

MANWIDTH

If \$MANWIDTH is set, its value is used as the line length for which manual pages should be formatted. If it is not set, manual pages will be formatted with a line length appropriate to the current terminal (using the value of \$COLUMNS, and ioctl(2) if available, or falling back to 80 characters if neither is available). Cat pages will only be saved when the default formatting can be used, that is when the terminal line length is between 66 and 80 characters.

MAN_KEEP_FORMATTING

Zazwyczaj, jeeli wyjcie nie jest przekazywane do terminala (tylko np. do pliku lub potoku), to kontrolne znaki formatujce s usuwane, aby ułatwić czytanie pliku wynikowego bez uycia adnych dodatkowych narzdzi. Jednake jeeli MAN_KEEP_FORMATTING ma niepust wartoć, znaki te s zachowywane. Moe być to uyteczne dla programów, które wewntrznie wywołuj man i potrafi zinterpretować znaki kontrolne.

MAN_KEEP_STDERR

Zazwyczaj, jeli wyjcie jest skierowane na terminal (zazwyczaj do programu do stronicowania), to ignorowane s wszystkie komunikaty błdów generowane przez programy uywane to sformatowania strony podrcznika, tak aby nie zakłócić wyjcia programu do stronicowania. Programy, takie jak groff czsto tworz komunikaty o relatywnie mało istotnych błdach typograficznych (dotyczcych na przykład złego wyrównania) – wywietlanie ich razem ze stron podrcznika byłoby szpecce i mylce. Jednak niektórzy uytkownicy chcieliby zobaczyć te błdy, wic jeeli ustawi si zmienn \$MAN_KEEP_STDERR na dowoln niepust wartoć, to wyjcie błdów bdzie normalnie wywietlane.

LANG, LC_MESSAGES

W zalenoci od systemu i implementacji biece ustawienia jzykowe bd pobierane z jednej lub obu sporód zmiennych \$LANG i \$LC_MESSAGES. man wywietli swoje komunikaty w tym jzyku (jeli s dostpne). Szczegóły mona znaleć w setlocale(3).

PLIKI

/etc/man_db.conf

Plik konfiguracyjny man-db.

/usr/share/man

Globalna hierarchia stron podrcznika ekranowego.

ZOBACZ TAKE

apropos(1), groff(1), less(1), manpath(1), nroff(1), troff(1), what is(1), zsoelim(1), manpath(5), man(7), catman(8), mandb(8)

Documentation for some packages may be available in other formats, such as **info**(1) or HTML.

HISTORIA

1990, 1991 – Program napisany przez Johna W. Eatona (jwe@che.utexas.edu).

23 grudnia 1992: Rik Faith (faith@cs.unc.edu) zaaplikował poprawki błdów nadesłane przez Willema Kasdorpa (wkasdo@nikhefk.nikef.nl).

30th April 1994 – 23rd February 2000: Wilf. (G.Wilford@ee.surrey.ac.uk) has been developing and maintaining this package with the help of a few dedicated people.

30 padziernika 1996 – 30 marca 2001: Fabrizio Polacco <fpolacco@debian.org>rozwijał i udoskonalał ten pakiet dla projektu Debiana z pomoc całej społecznoci.

31 marca 2001 – obecnie: Colin Watson <cjwatson@debian.org> rozwija man-db i nim zarzdza.

TŁUMACZENIE

Wojciech Kotwica w 1999 roku przetłumaczył czć stron podrcznika pakietu man-db i udostpnił je w ramach Projektu Tłumaczenia Manuali.

Robert Luberda tłumaczenie zaktualizował i uzupełnił w roku 2008.